نام: نام خانوادگی: پایه :دوازدهم رشته :علوم انسانی	بسمه تعالی وزارت آموزش و پرورش ادارهٔ کل آموزش و پرورش استان ایلام مدیریت آموزش و پرورش دهلران دبیرستان سرای دانش	درس :علوم و فنون ادبی ۳ تاریخ امتحان :۱۴۰۴/۱۰/۲۸ مدت امتحان :۸۰ دقیقه نوبت دی ماه

	الف-تاریخ ادبیات(۳ نمره)	
۱-	اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش نامه فارسی پرداخت که بود؟ الف- دهخدا ب) جیمز موریه ج) میرزا آقا تبریزی د)محمد باقر میرزا خسروی	/۵
۲-	کدام یک از جملات زیر درست است؟ الف)پرچمدار بازگشت ادبی ،صبای کاشانی است . درست نادرست ب)سبک بازگشت حد واسط میان سبک عراقی و سبک هندی است . درست نادرست	/۵
۳-	متن زیر کدامیک از شاعران را معرفی می کند؟ " او با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می سرود علاوه بر تحقیق و تدریس در دانشگاه ، در حوزهٔ سیاست و روز نامه نویسی نیز فعالیت داشت ."(.....)	/۵
٤-	کدامیک از موارد ستون (ب) به جملات ستون (الف) مربوط است ؟(یک مورد اضافی است) گروه الف: -مهم ترین اثر عشقی نمایش نامهٔ منظوم ابده آل یا.....است. / ازنمونه های اشعار انتقادی نسیم شمال .....است. گروه ب: ای قلم / قرن بیستم / سه تابلو مریم	/۵
۵-	ب-سبک شناسی:(۲نمره) کدام یک از واژه های داخل کمانک درست است؟ الف) نثر فارسی بعداز قائم مقام به سمت (سادگی - پیچیدگی) پیش رفت. ب)از جمله موضوعاتی که در کنار تعلیم و تربیت نوین و همگانی مورد توجه نویسندگان عصر مشروطه قرار گرفت.....است . (دشمنی با استبداد- حقوق کارگران و زنان)	/۵
٦-	شاخص ترین شاعران عصر بیداری که به دفاع از کارگران و ضعیفان توجه داشتند ابوالقاسم لاهوتی و .....بودند.	/۵
۷-	چهار مورد از شاخص ترین درون مایه های عصر بیداری را نام ببرید .	۱
۸-	ج-موسیقی شعر:(٦ نمره) نام هجایی این رکن عروضی " -- u- " را بنویسید؟	/۲۵
۹-	در کدام گزینه وزن بیت را نمی توان به صورت دیگری جدا کرد ؟ الف- فاعلاتن،فاعلاتن،فاعلاتن. فاعلن ب-مستفعلُ ، فعولن ، مستفعلُ ، فعو	/۲۵
۱۰-	با توجه به بیت « تا کی به تمنّای وصال تو یگانه اشکم شود از هر مژه چون سیل روانه» کدام وزن ترجیح دارد؟ الف) مفعولُ ، مفاعیلُ، مفاعیلُ، فعولن ب) مستفعلُ، مستفعلُ، مستفعلُ ، مستف	/۵
۱۱-	برای هر یک از ابیات زیر یکی از وزن های داخل کمانک را انتخاب کنید؟(ناهمسان / همسان تک پایه ای / همسان دو لختی) الف) دلم سر به هامون رها می پسندد سرم بالش از صخره ها می پسندد (.....) ب) ترک گدایی مکن که گنج بیابی از نظر رهروی که در گذر آید (.....)	۱

www.kanoon.ir
Created by trial version of DocuFreezer

۱۲-	بیت زیر را با دو بُرش آوایی (وزن) تقطیع کنید؟ « با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فَرا غتی است که جمشید جم نداشت » الف) نام وزن برش اول:..... ب) نام وزن برش دوم:.....	۱
۱۳-	مصوت بلند /و/ در کدامیک از گزینه های زیر در صورت اضافه شدن ممکن است کوتاه شود؟ الف) رو ب) مو ج) سو د) بو	/۲۵
۱۴-	تقطیع زیر به صورتی که بین کمانک آمده است با کدام یک از اختیارات شاعری زبانی مطابقت دارد؟ شب و روز (U - - U).....	/۲۵
۱۵-	بیت « خَلد گر به پا خاری آسان بر آید چه سازم به خاری که در دل نشیند»را تقطیع کنید؟ وزن آن را بنویسید؟	۱
۱۶-	با ذکر دلیل نشان دهید ترکیب « گیسوی یار » (- U - - U) از دو اختیار زبانی استفاده شده است؟	/۵
۱۷-	با توجه به بیت «چو تو خود کنی اختر خویش را بد مدار از فلک چشم نیک اختری را» الف) در این بیت چند اختیار زبانی "حذف همزه " داریم؟آنهارا مشخص کنید ب)در این بیت چند اختیار زبانی "تغییر کمیّت مصوت ها "داریم؟آنهارا مشخص کنید	۱
۱۸	د-زیبایی شناسی: (۶نمره) در بیت زیر کدام آرایه وجود دارد؟ بهر این فرمود رحمان ای پسر « کل یوم هو فی شأن » ای پسر الف) تلمیح ب) تضمین ج) لف و نشر د)متناقض نما	/۵
۱۹	با توجه به عبارت"« دو کس دشمن مُلک و دین اند :پادشاه بی حلم و زاهد بی علم» " لف ها و نشر ها را نشان دهید؟ و نوع آن را بنویسید .	۱
۲۰-	برای بیت زیریک آرایهٔ مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید؟ الف) هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای ؟ من در میان جمع و دلم جای دیگر است(متناقض نما –تضاد)	/۵
۲۱-	بیت زیر به چه موضوعی تلمیح دارد؟ "عشرتی دارم به یاد روی آن گل در قفس عشق افکنده است با یوسف به یک زندان مرا "	/۵
۲۲-	-با توجه به ابیات " مرا نصیب غم آمد به شادی دو عالم چرا که از همه عالم محبت تو گزیدم" " دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم" الف) آرایه بارز بیت دوم چیست؟ ب) یک نمونه تضاد در بیت اول نشان دهید؟	۱

www-kanoon-ir

Created by trial version of DocuFreezer

۲۳- در عبارت «درویش بی معرفت نیآرامد تا فقرش به کفر انجامد:« کاد الفقر أن یکون کفرا.»آرایه مشخص شده چه نام دارد؟ /۵

۲۴- - در کدامیک از ابیات زیر آرایه (تضاد- مراعات نظیر – تلمیح) استفاده شده است؟ /۵

الف-شور فرهادم به پرسش سر به زیر افکنده بود ای لب شیرین ،جواب تلخ سر بالا چرا؟!

ب - در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید والسّلام

۲۵- کدامیک از موارد ستون «ب» به جملات ستون « الف» مربوط است ؟(یک مورد اضافی است) ۱/۵

گروه الف		گروه ب
-هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو	باید که سپر باشد پیش همه پیکان ها	تلمیح
آب آتش فروز ،عشق آمد	آتش آب سوز عشق آمد	تضاد
همچو فرهاد بود کوه کنی پیشهٔ ما	کوه ما سینهٔ ما ، ناخن ما تیشهٔ ما	متناقض نما
		مراعات نظیر

ه-نقدو تحلیل نظم ونثر:(٤ نمره)

۲۶- متن زیر از "چرند و پرند دهخدا" انتخاب شده است ، با توجه به متن به سؤالات پاسخ دهید؟

« باری، چه درد سر بدهم؟ آن قدر گفت و گفت و گفت که ما را به این کار وا داشت .حالا که می بیند آن روی کار بالاست ، دست و پایش را گم کرده ، تمام آ ن حرف ها یادش رفته ، تا یک فرّاش قرمز پوش می بیند ، دلش می تپد ،تا به یک ژاندارم چشمش می افتد ، رنگش می پرد .هی می گوید « امان از همنشین بد!» "

الف: دو ویژگی" زبانی" برای متن بالا بنویسید؟ ۱

ب: متن بالا در چه" قالبی" و با چه "موضوعی" نوشته شده است؟ /۵

۲۷- متن زیر بیانگر کدام یک از" درون مایه های نثر عصر بیداری" است .

" ننه، هان! این زمین روی چیه ؟ روی شاخ گاو ، گاو روی چیه؟ روی ماهی ، ماهی روی چیه ؟ روی آب "

الف)دشمنی با استبداد ب) تجدد گرایی ج) تنفر از خرافات د) تعلیم و تربیت /۵

۲۸- شعر زیر را بخوانید و با توجه به آن به سؤالات پاسخ دهید؟

آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود زجان شستم از برای آزادی..

در محیط طوفان زا ، ماهرانه در جنگ است ناخدای استبداد با خدای آزادی

فرخی زجان و دل می کند در این محفل دل نثار استقلال جان فدای آزادی

الف) دو ویژگی *"زبانی"* برای شعر فرخی بنویسید؟ ۱

ب) یک نمونه *"تضاد"* در شعر فرخی نشان دهید؟ /۲۵

ج)*"سرایندهٔ شعر"* از شاعران کدام دوره است؟ /۲۵

د)" ستایش و بزرگداشت آزادی "جز کدام یک از ویژگی های سبکی شعر است؟*(زبانی ادبی فکری)* /۵

۲۰ موفق و پیروز باشید

Created by trial version of DocuFreezer